

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 1 część 2

Rok szkolny 2014/2015

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEZANS – O EPOCE					
46. U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> • określa, na kiedy datowany jest początek renesansu w Europie • podaje umowną datę początku renesansu w Polsce • wyjaśnia znaczenie i pochodzenie nazwy epoki • tłumaczy, co oznacza pojęcie <i>reformacja</i> i opisuje rolę Marcina Lutra • dostrzega związki pomiędzy odrodzeniem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia, na czym polegała reformacja i jakie były jej przyczyny • opisuje przemiany kulturowe, które stały się podwalinami nowej epoki • podaje przykłady związków pomiędzy renesansem a antykiem • wymienia wyznania protestanckie • wyjaśnia znaczenie pojęć <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia społeczne uwarunkowania narodzin epoki odrodzenia • charakteryzuje rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki • wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie było podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i w Polsce • omawia wpływ teorii heliocentrycznej Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się renesansu
47. Filozofia renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska czołowych filozofów i myślicieli epoki odrodzenia • streszcza fragment <i>Pochwały głupoty</i> Erazma z Rotterdamu • przedstawia główny temat <i>Księcia</i> Niccolò Machiavellego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze założenia filozofii Erazma z Rotterdamu • opisuje ogólne tendencje filozoficzne odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyczerpująco przedstawia problematykę fragmentów <i>Pochwały głupoty</i> i <i>Księcia</i> • w kontekście fragmentów tekstów Machiavellego i Erazma z Rotterdamu wyjaśnia znaczenie terminów <i>makiawelizm</i> i <i>tolerancja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat poglądów Erazma z Rotterdamu i Machiavellego 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia wpływ filozofii Platona na myśl renesansową • wypowiada się na temat gatunku zapoczątkowanego przez Michela de Montaigne'a • podejmuje dyskusję na temat etyki w kontekście dzieła Niccolò Machiavellego

47. Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje dzieła sztuki renesansowej ogólnie wypowiada się na temat najważniejszych artystów odrodzenia (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnia je na przykładach prezentuje dzieła polskiego renesansu wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akt, portret, perspektywa, scenka rodzajowa, krużganki, miasto idealne, sfumato</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i ilustruje przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej omawia twórczość najważniejszych artystów odrodzenia (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje renesansowe dzieło sztuki charakteryzuje wpływ antyku na sztukę odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje twórczość renesansowych artystów północnych analizuje i ocenia dzieła renesansowe wypowiada się na temat muzyki XVI-wiecznej
48. Teatr renesansowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnice pomiędzy teatrem renesansowym a średniowiecznym 	<ul style="list-style-type: none"> wylicza podobieństwa i różnice pomiędzy teatrem renesansowym a antycznym 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje konwencje teatralne powstałe w renesansie omawia zjawisko teatru dell'arte 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia podobieństwa oraz różnice pomiędzy dramatem humanistycznym a elżbietańskim
49-51. <i>Makbet</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> streszcza dramat <i>Makbet</i> wymienia tytuły najważniejszych dzieł Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zarys biografii Williama Szekspira omawia cechy charakterystyczne teatru elżbietańskiego porównuje dramat szekspirowski z dramatem antycznym charakteryzuje głównych bohaterów tragedii wskazuje przyczyny ostatecznej klęski Makbeta 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie określenia <i>kwestia szekspirowska</i> analizuje pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów dramatu określa rolę czarownic w budowaniu napięcia w sztuce wskazuje elementy świata irracjonalnego i opisuje ich znaczenie omawia funkcję elementów humorystycznych w <i>Makbecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira wymienia przykłady adaptacji dzieł Szekspira definiuje tragizm w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> streszcza <i>Hamleta</i> Williama Szekspira omawia wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i konfrontuje ją z tekstem dramatu
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI					
52. Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem <i>Pieśń XXV z Ksiąg wtórych</i> Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje podmiot liryczny oraz adresata lirycznego pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje wiersz wyjaśnia, na czym polega renesansowy charakter 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje kreację Boga w pieśni z Jego obrazem w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie indywidualnych poszukiwań wyjaśnia

	<ul style="list-style-type: none"> określa rodzaj liryki występujący w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> określa gatunek utworu i wskazuje na jego pochodzenie 	utworu	średniowiecznych <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaj wersyfikacji zastosowany w utworze 	znaczenie wyrażenia <i>Deus artifex</i> i odnosi je do utworu Jana Kochanowskiego <ul style="list-style-type: none"> konfrontuje wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegla <i>Żniwa</i> i formułuje wnioski
53-55. Świat myśli Jana Kochanowskiego utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem podane pieśni wskazuje elementy światopoglądu renesansowego w utworach Kochanowskiego definiuje pieśń jako gatunek 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie wierszy charakteryzuje światopogląd poety wyjaśnia znaczenie terminów: <i>horacjanizm</i>, <i>cnota</i>, <i>fortuna</i>, <i>stoicyzm</i>, <i>epikureizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje wątki horacjańskie w pieśniach Jana Kochanowskiego analizuje wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje analizy i interpretacji utworów wskazuje w pieśniach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje <i>Pieśń XXIV</i> z <i>Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego konfrontuje pieśni Jana Kochanowskiego z obrazem Tycjana <i>Trzy okresy życia</i>
56. Liryka obywatelska Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem fragmenty <i>Pieśni o spustoszeniu Podola</i> i <i>Pieśń XIV z Ksiąg wtórych</i> określa rodzaj liryki, podmiot liryczny i adresata lirycznego utworów 	<ul style="list-style-type: none"> określa historyczne tło powstania <i>Pieśni o spustoszeniu Podola</i> wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi tematykę pieśni do światopoglądu renesansowego dokonuje analizy i interpretacji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> w kontekście utworu Jana Kochanowskiego wypowiada się na temat roli osób sprawujących władzę podaje cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> przywołuje szerokie konteksty interpretacyjne utworów Kochanowskiego oraz nawiązania do nich
57. Renesansowy obraz arkadii	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem fragment <i>Pieśni świętojańskiej o sobótce</i> określa rodzaj liryki i wskazuje podmiot liryczny oraz adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje gatunek wiersza i odnosi go do tradycji literackiej w kontekście utworu wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sielanka</i>, <i>arkadia</i>, <i>literatura pastoralna</i>, <i>folklor</i>, <i>idylla</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje w wierszu toposy renesansowe wskazuje w utworze środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi tematykę wiersza do obyczajowości wiejskiej XVI w. podjęcie dyskusję na temat realiów życia wiejskiego oraz wizji poetyckiej wsi 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi mit arkadyjski do zjawisk współczesnej kultury konfrontuje wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Giorgionego <i>Burza</i>
58. <i>Fraszki</i> – poezja dnia codziennego	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w czytanych fraszkach tematykę autobiograficzną, refleksyjno-filozoficzną i obyczajową 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie poznanych utworów charakteryzuje fraszkę jako gatunek literacki wskazuje we fraszkach elementy światopoglądu i 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje we fraszkach konteksty antyczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje fraszki pod kątem renesansowego obrazu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> omawia topos świata jako teatru konfrontuje wybraną fraszkę z obrazem Giuseppe Arcimbolda <i>Jesień</i>

		obyczajowości renesansowej			
59-61. <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi <i>Treny</i> do biografii Jana Kochanowskiego • czyta ze zrozumieniem wskazane utwory • definiuje tren jako gatunek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznaje w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odnajduje w <i>Trenie XIX</i> informacje świadczące o odbudowie światopoglądu poety • wyjaśnia znaczenie określeń <i>poezja funeralna</i> i <i>liryka żałobna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje wskazane treny • przedstawia kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> • wyjaśnia, na czym polegała innowacyjność <i>Trenów</i> Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie cyklu <i>Trenów</i> omawia kompozycję epicedium
62. <i>Psalterz Dawidów</i> Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem psalmy w tłumaczeniu Jana Kochanowskiego • definiuje psalm jako gatunek 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>translatoryka</i>, <i>humanizm chrześcijański</i>, <i>poeta doctus</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat specyfiki przekładu • porównuje Psalm 130 w przekładzie Jana Kochanowskiego z wersją utworu z Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia Psalm 130 w przekładzie Jana Kochanowskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> i wypowiada się na temat spójności światopoglądowej poety • podejmuje dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi Psalm 130 w tłumaczeniu Jana Kochanowskiego do analogicznych zjawisk w kulturze
63. Podsumowanie wiadomości na temat Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza najważniejsze wydarzenia z biografii Jana Kochanowskiego • podaje tytuły omówionych utworów Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wybrane wiersze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze tematy i motywy w twórczości Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
RENEZANS – NAUKA O JEZYKU					
64. Styl artystyczny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne stylu renesansowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę pomiędzy stylem artystycznym a stylami funkcjonalnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje na przykładach cechy stylu renesansowego • wskazuje przykłady parodii, trawestacji i pastiszu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wiersz sylabiczny i określa jego cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje chwyt retoryczne w przykładowych tekstach publicystycznych z okresu odrodzenia oraz

					współczesnych • analizuje problem oryginalności dzieła literackiego w kontekście konwencji stylistycznej
RENEANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
65. Podsumowanie wiadomości na temat kultury renesansu	• relacjonuje opinie o epoce zawarte we fragmentach tekstów <i>Renesans</i> Jerzego Ziomka oraz <i>Czy diabeł może być zbawiony i 27 innych kazań</i> Leszka Kołakowskiego	• w kontekście fragmentu książki Jerzego Ziomka porównuje możliwości, jakie stwarzał ludziom renesans, z epoką poprzednią	• wypowiada się na temat związków kultury narodowej z europejską	• podejmuje dyskusję na temat renesansu w kontekście fragmentu książki Leszka Kołakowskiego	• formułuje własną opinię dotyczącą stereotypów w postrzeganiu renesansu
66. Powtórzenie wiadomości	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat renesansu	• wykorzystuje najistotniejsze konteksty wywodzące się z twórczości renesansowej	• formułuje wnioski na tematy związane z twórczością renesansową • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa renesansu	• uczestniczy w dyskusji na tematy związane z renesansem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	• wykorzystuje bogate konteksty wywodzące się z twórczości renesansowej • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące piśmiennictwa renesansowego
RENEANS – NAWIĄZANIA					
67. Śladami renesansu	• rozpoznaje wpływy kultury renesansowej w różnych dziełach sztuki	• wymienia osiągnięcia cywilizacyjne renesansu oraz ich wpływ na rozwój człowieka	• przedstawia wpływ sztuki renesansowej na późniejsze epoki	• prezentuje dowolny przykład inspiracji kulturą renesansu	• omawia i ocenia dowolny przykład inspiracji kulturą renesansu
BAROK – O EPOCE					
68. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	• wyjaśnia etymologię nazwy <i>barok</i> • określa ramy czasowe epoki • podaje daty początku i końca baroku w Polsce	• wymienia podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnia, dlaczego XVI w. nazywa się czasem wojen • tłumaczy znaczenie terminów <i>monarchia absolutna</i> i <i>kontrreformacja</i>	• omawia najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • charakteryzuje specyfikę polskiego baroku	• wypowiada się na temat życia codziennego w baroku	• analizuje wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podaje przykłady teatralizacji życia w baroku • charakteryzuje tło historyczne epoki

69. Człowiek wobec nieskończoności – filozofia czasów baroku	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragmenty traktatów Kartezjusza: <i>Medytacji o pierwszej filozofii</i> i <i>Rozprawy o metodzie</i> • relacjonuje fragment <i>Myśli</i> Pascala 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podstawowe założenia filozofii Kartezjańskiej • wymienia najważniejsze elementy filozofii Blaise’a Pascala 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia sens stwierdzenia <i>Myślę, więc jestem</i> • tłumaczy znaczenie sformułowania <i>zakład Pascala</i> • wyjaśnia, jak rozumie określenie <i>trzcina myśląca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska przedstawicieli spirytualizmu, naturalizmu i panteizmu oraz charakteryzuje ich poglądy • formułuje swoją opinię na temat myśli barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia charakterystykę głównych nurtów myśli barokowej, korzystając z różnych źródeł informacji
70-71. Sztuka baroku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje cechy stylu barokowego na podstawie wskazanych dzieł • wymienia nazwiska najważniejszych twórców okresu baroku • podaje najistotniejsze cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia twórczość przedstawicieli sztuki barokowej • charakteryzuje malarstwo barokowe, posługując się przykładami dzieł • na przykładzie wybranej budowli przedstawia cechy architektury barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia założenia światopoglądowe sztuki baroku • charakteryzuje operę jako zjawisko typowe dla baroku • wyjaśnia, czym był teatr dworski 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, na czym polegało znaczenie Kościoła jako mecenas sztuki • dokonuje analizy rzeźby barokowej według wskazanych kryteriów • opisuje działalność szkolnego teatru jezuitów w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje wybrane dzieło sztuki barokowej
BAROK – TEKSTY Z EPOKI					
72. Wprowadzenie do literatury barokowej	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje dwa nurty poezji barokowej: dworski i metafizyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwiska przedstawicieli klasycyzmu barokowego • definiuje termin <i>marinizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia twórczość Moliera • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sacrum</i>, <i>profanum</i>, <i>vanitas</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różnice pomiędzy nurtem dworskim i metafizycznym literatury baroku a klasycyzmem francuskim 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza wybrany dramat Pierre’a Corneille’a bądź Jeana Racine’a
73. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem wiersze poety • omawia przynależność Mikołaja Sępa Szarzyńskiego do dwóch epok: renesansu z uwagi na lata życia i baroku ze względu na prekursorską twórczość 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje cechy poezji metafizycznej w utworach Sępa Szarzyńskiego • wskazuje podmiot liryczny oraz adresata lirycznego i określa sytuację liryczną we wskazanych wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach • dokonuje analizy stylistycznej i interpretacji wierszy Sępa Szarzyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz Boga zawarty w utworach Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego • podejmuje dyskusję na temat aktualności poezji Sępa Szarzyńskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje pogląd poety na temat sensu istnienia na podstawie wskazanych sonetów • konfrontuje sonety Sępa Szarzyńskiego z obrazem Juana de Valdésa Leala <i>In ictu oculi</i>
74. Zbytki sarmackie według Wacława Potockiego	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza wskazane fragmenty <i>Zbytków polskich</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje we fragmencie <i>Zbytków polskich</i> elementy nurtu sarmackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza fakty na temat wojen polsko-szwedzkich w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy analizę formalną tekstu i przedstawia funkcję użytych w nim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ przymusowej konwersji na życie i twórczość Wacława

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>sarmatyzm</i> • na podstawie tekstu omawia zamięłowanie XVII-wiecznej szlachty i duchowieństwa do życia ponad stan 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obraz społeczeństwa wyłaniający się z podanego fragmentu 		środków językowych <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat społeczeństwa polskiego w kontekście utworu Wacława Potockiego 	Potockiego
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
75. Środki wyrazu artystycznego i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia środki wyrazu artystycznego właściwe dla stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje środki artystycznego wyrazu oraz określa ich funkcję w dziele literackim • prezentuje na przykładach cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi termin <i>makaronizm</i> do współczesnej polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wpływu stylu barokowego na treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje na podstawie wybranych utworów style renesansowy i barokowy
75-76. Moliere, Świętoszek	<ul style="list-style-type: none"> - streszcza utwór - określa gatunek 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje głównych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega zamysł artystyczny, 	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje różne rodzaje komizmu i dostrzega je w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje konteksty literackie, biograficzne formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące twórczości
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
77. Podsumowanie wiadomości na temat baroku	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje opinie na temat baroku zawarte we fragmentach książek <i>Dzieje literatury polskiej</i> Juliana Krzyżanowskiego i <i>Helikon sarmacki</i> Andrzeja Vincenza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie pojęcia rodzimości w piśmiennictwie barokowym 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat demokratycznego charakteru piśmiennictwa barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję dotyczącą nieobecności literatury barokowej w świadomości społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w literaturze i sztuce barokowej elementy ponadczasowe
78. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat twórczości barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najistotniejsze konteksty wywodzące się z twórczości barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnioski na tematy związane z twórczością barokową • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na tematy związane z barokiem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty wywodzące się z twórczości barokowej • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące twórczości barokowej
OŚWIECENIE – O EPOCE					
79. Oświecenie w	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia etymologię 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje światopogląd 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przemiany 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje wpływ idei 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przemiany

Europie i Polsce	<p>nazwy epoki</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawia periodyzację polskiego oświecenia 	<p>ludzi oświecenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • podaje nazwy instytucji powstałych w czasach stanisławowskich 	<p>społeczne doby oświecenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje specyfikę polskiego oświecenia 	<p>oświeceniowych na życie codzienne</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje rolę czasopiśmiennictwa w oświeceniu 	<p>światopoglądowe, które ukształtowały epokę</p>
80. Wiek rozumu i czulego serca	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment traktatu Johna Locke'a <i>Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego</i> i przytacza najważniejsze tezy tekstu • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Traktatu o tolerancji</i> Woltera i podaje najistotniejsze założenia tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne kierunki światopoglądowe oświecenia • prezentuje założenia filozofii Johna Locke'a • charakteryzuje podstawowe elementy światopoglądu Woltera • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utilitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście Johna Locke'a argumenty świadczące o tym, że autor był zwolennikiem racjonalizmu i empiryzmu • przedstawia okoliczności, w których powstał <i>Traktat o tolerancji</i> • na podstawie tekstu objaśnia, jaką rolę – według Woltera – odgrywają Bóg i religia 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje podstawowe założenia światopoglądu Immanuela Kanta • wyjaśnia, na czym polega kopernikański przewrót w filozofii dokonany przez Kanta • tłumaczy, czym jest według filozofa prawo naturalne • omawia główne twierdzenia Jeana-Jacquesa Rousseau 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia pogłębioną wiedzę na temat filozofii Immanuela Kanta i Jeana-Jacquesa Rousseau
81. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze, malarstwie i rzeźbie • na podstawie wybranych dzieł omawia cechy rokoka 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy stylu klasycystycznego i rokokowego • omawia rolę teatru w oświeceniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisuje specyfikę rokokowych przedmiotów użytku codziennego i wystroju wnętrz • charakteryzuje rolę komedii w teatrze oświeceniowym 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • wyjaśnia, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee epoki • określa rolę Teatru Narodowego w rozwoju polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat muzyki okresu oświecenia • prezentuje treść i problematykę wybranej komedii klasycystycznej
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI					
82. Wprowadzenie do literatury oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy gatunków literackich najlepiej realizujących postulat dydaktyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje gatunek, który pojawił się w polskiej literaturze XVIII-wiecznej • wymienia najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje klasycyzm w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podstawowe zadania twórcy oświeceniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia poetyki normatywne

		cechy literatury sentymentalnej i rokokowej			
83. Bajki Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy gatunkowe bajki i przytacza odpowiednie przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i wyjaśnia morał w bajkach <i>Jagnię i wilcy</i>, <i>Wilk i owce</i> oraz <i>Lew pokorny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa pochodzenie gatunku bajki odnosi sens bajki <i>Wilk i owce</i> do sytuacji z życia codziennego formułuje morał bajki <i>Podróżny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje bajkę <i>Lew pokorny</i> w kontekście wiedzy na temat natury ludzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia ogólny obraz człowieka wylaniający się z bajek Ignacego Krasickiego i komentuje go w odniesieniu do znanej mu rzeczywistości
84. <i>Świat poprawiać – zuchwale rzemiosło</i> – satyry Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> definiuje satyrę jako gatunek relacjonuje treść <i>Żony modnej</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje głównych bohaterów satyry wymienia wady ganione przez autora <i>Żony modnej</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podaje cechy utworu, które świadczą o jego przynależności do klasycyzmu porównuje bajkę i satyrę omawia kompozycję satyry 	<ul style="list-style-type: none"> rozpatruje satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości wskazuje sposoby osiągnięcia efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> w kontekście satyry omawia wzorce obyczajowe obecne we współczesnym świecie
85. <i>Śmiejmy się z głupich, choć i przewielebnych – Monachomachia</i> Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> definiuje poemat heroikomiczny jako gatunek streszcza wskazany fragment <i>Monachomachii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pochodzenie poematu heroikomicznego wskazuje w tekście <i>Monachomachii</i> cechy gatunkowe poematu heroikomicznego odnajduje w utworze ogólną refleksję i ją komentuje 	<ul style="list-style-type: none"> rozpatruje fragmenty <i>Monachomachii</i> w kontekście swojej wiedzy na temat funkcjonowania zakonów w XVIII w. wskazuje w tekście przykłady zabiegów językowych mających wywołać efekt komiczny opisuje rolę humoru w <i>Monachomachii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sposób ukazania mnichów w poemacie w kontekście fragmentów <i>Monachomachii</i> podejmuje dyskusję na temat funkcji śmiechu w życiu społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje fragment <i>Monachomachii</i> z eposem homeryckim i wskazuje sparodiowane elementy przedstawia w satyryczny sposób wybrany fragment życia społecznego
86. Podsumowanie wiadomości na temat Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy gatunków uprawianych przez Krasickiego i podaje przykładowe tytuły utworów 	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje najważniejsze wydarzenia z biografii poety podaje tytuł pierwszej polskiej powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wylicza powracające w twórczości Krasickiego tematy i motywy oraz przytacza tytuły konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolę „księcia poetów” w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					
87. Mówić poprawnie	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje norm językowych podaje typy słowników 	<ul style="list-style-type: none"> przytacza przykłady ilustrujące różne rodzaje norm językowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje, kiedy odstępstwo od normy językowej jest błędem 	<ul style="list-style-type: none"> przytacza przykłady błędów językowych i określa ich rodzaj 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje błędy językowe określonego typu

	językowych i wyjaśnia, które wątpliwości rozwiewa dany typ słownika • nazywa cechy stylu oświeceniowego	• prezentuje na przykładach cechy stylu oświeceniowego	językowym • odróżnia błędy wewnątrz- od zewnątrzjęzykowych		
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
88. Podsumowanie wiadomości	• przytacza opinie zawarte we fragmentach tekstów <i>Wynalezienie wolności 1700–1789</i> Jeana Starobinskiego i <i>Mroczne dziedzictwo oświecenia</i> Pawła Lisickiego	• formułuje własną opinię dotyczącą tez zawartych w przeczytanych tekstach • wypowiada się na temat dążeń wolnościowych w XVIII w.	• podejmuje dyskusję na temat spuścizny myślowej oświecenia	• w kontekście fragmentu tekstu Pawła Lisickiego zabiera głos w kwestii manipulowania opinią publiczną w oświeceniu i czasach współczesnych	• podejmuje polemikę z tekstem Pawła Lisickiego
89. Powtórzenie wiadomości	• przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat dorobku oświecenia	• wykorzystuje najistotniejsze konteksty wywodzące się z twórczości oświeceniowej	• formułuje wnioski na tematy związane z twórczością oświeceniową • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa oświecenia	• uczestniczy w dyskusji na tematy związane z oświeceniem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	• wykorzystuje bogate konteksty wywodzące się z twórczości oświeceniowej • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące piśmiennictwa oświeceniowego